

REGIONALNA IZBA OBRACHUNKOWA W LUBLINIE

20-027 Lublin, ul. Karłowicza 4 IX p., tel. 81 534 07 86, fax, 81 534 07 81

Lublin, 23 marca 2016 r.

RIO – II – 601/109/2015

Pani Ewa Grodzka

Dyrektor

I Liceum Ogólnokształcącego

ul. Partyzantów 8

21 – 300 Radzyń Podlaski

Szanowna Pani Dyrektor

W dniach od 10 grudnia 2015 r. do 7 stycznia 2016 r. (z uzasadnionymi przerwami) Regionalna Izba Obrachunkowa w Lublinie przeprowadziła problemową kontrolę gospodarki finansowej I liceum Ogólnokształcącego w Radzynie Podlaskim w zakresie rachunkowości oraz realizacji planu finansowego. Protokół kontroli podpisano 25 stycznia 2016 r.

Poniżej podaję stwierdzone nieprawidłowości wraz z wnioskami co do sposobu ich wyeliminowania, stosownie do przepisów art. 9 ust. 2 ustawy z dnia 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych (Dz. U. z 2012 r., poz. 1113 z późn. zm.).

W załączniku do wystąpienia pokontrolnego wskazuję osoby odpowiedzialne za stwierdzone nieprawidłowości.

1. W zakresie rachunkowości i sprawozdawczości:

1.1 Nieprawidłowości w zakresie dokumentacji opisującej przyjęte zasady rachunkowości, polegające na:

- niesporządzeniu wykazu kont księgi głównej,
- niewskazaniu zasad klasyfikacji na kontach 014 „Księgozbiór” i 310 „Materiały”,
- nieprawidłowym ustaleniu zasad klasyfikacji zdarzeń na koncie 201 „Rozrachunki z odbiorcami i dostawcami”,
- określeniu różnych wartości środków trwałych podlegających ewidencji ilościowej,
- wprowadzeniu postanowień niemających zastosowania w jednostce – str. 2 – 5 protokołu.

Wprowadzić zmiany dokumentacji opisującej przyjęte zasady rachunkowości, dostosowując jej postanowienia do faktycznych potrzeb jednostki i zapewniających rzetelne i jasne przedstawienie jej sytuacji majątkowej i finansowej oraz wyniku finansowego, w związku z przepisami art. 4 ust. 1 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz. U. z 2013 r., poz. 330 z późn. zm.), w tym:

- ustalić wykaz kont księgi głównej,
- określić zasady klasyfikacji zdarzeń na wszystkich kontach,
- ustalić obowiązek ujmowania na koncie 201 „Rozrachunki z odbiorcami i dostawcami” wszystkich etapów rozliczeń poprzedzających płatność wydatków, zgodnie z przepisami art. 24 ust. 2 cytowanej ustawy, art. 40 ust. 2 pkt 2 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz.U. z 2013 r., poz. 885 z późn.zm.) i zasadami funkcjonowania tego konta, określonymi w załączniku Nr 3 do rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 5 lipca 2010 r. w sprawie szczególnych zasad rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej (Dz.U. z 2013r., poz. 289 z późn. zm.), powoływanego w dalszej części tego wystąpienia jako „rozporządzenie Ministra Finansów z dnia 5 lipca 2010 r.”,
- wskazać wartość środków trwałych podlegających wyłącznie ewidencji ilościowej, stosownie do przepisów art. 10 ust. 1 pkt 3 lit a i ust. 2 ustawy o rachunkowości.

1.2. *Dokonywanie zapisów na koncie 130 „Rachunek bieżący jednostki” niezgodnie z księgowością banku. Nieprawidłowe ewidencjonowanie operacji związanych ze zwrotem niewykorzystanych środków na wydatki, zwrotem pogotowia kasowego na rachunek bankowy oraz przychodem i likwidacją środków trwałych – str. 6 -8 protokołu.*

Zapisów na koncie 130 „Rachunek bieżący jednostki” dokonywać wyłącznie na podstawie dokumentów bankowych, zachowując pełną zgodność zapisów między jednostką i bankiem, a dla zachowania obowiązującej na tym koncie zasady czystości obrotów – do błędnych zapisów, zwrotów nadpłat i korekt wprowadzać dodatkowo techniczny zapis ujemny, zgodnie z zasadami funkcjonowania tego konta określonymi w załączniku Nr 3 do rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 5 lipca 2010 r.

Zapisów w księgach rachunkowych dokonywać z zachowaniem porządku systematycznego, w związku z przepisami art. 15 ust. 1 ustawy o rachunkowości, w szczególności:

- zwrot na rachunek budżetu powiatu niewykorzystanych środków na wydatki ujmować:
  - Wn 223 „Rozliczenie wydatków budżetowych”,
  - Ma 130 „Rachunek bieżący jednostki”,

- zwrot tzw. pogotowia kasowego na rachunek bankowy jednostki:

Wn 141 „Środki pieniężne w drodze”,

Ma 101 „Kasa”,

- * wpływ środków na rachunek bankowy:

Wn 130 „Rachunek bieżący jednostek budżetowych”,

Ma 141 „Środki pieniężne w drodze”,

(i równocześnie techniczny zapis ujemny na koncie 130, zmniejszający wydatki w dziale, rozdziale i paragrafie klasyfikacji budżetowej, w którym ujęto pobranie pogotowia kasowego),

- zakup środków trwałych o wartości początkowej przekraczającej 3.500 zł ujmować:

- * wpływ faktury:

Wn 011 „Środki trwałe”,

Ma 201 „Rozrachunki z odbiorcami i dostawcami”,

- * zapłata za fakturę:

Wn 201 „Rozrachunki z odbiorcami i dostawcami”,

Ma 130 „Rachunek bieżący jednostki”

i jednocześnie

Wn 800 „Fundusz jednostki”,

Ma 810 „Dotacje budżetowe, płatności z budżetu środków europejskich oraz środki z budżetu na inwestycje”,

- zakup środków trwałych o wartości nieprzekraczającej wielkości ustalonej w przepisach o podatku dochodowym od osób prawnych, dla których odpisy amortyzacyjne są uznawane za koszt uzyskania przychodu w 100% ich wartości, w momencie oddania do użytkowania:

Wn 013 „Pozostałe środki trwałe”,

Ma 201 „Rozrachunki z odbiorcami i dostawcami”

i ich umorzenie:

Wn 401 „Zużycie materiałów i energii”,

Ma 072 „Umorzenie pozostałych środków trwałych, wartości niematerialnych i prawnych oraz zbiorów bibliotecznych”,

- rozchód pozostałych środków trwałych w związku z ich wyłączeniem z ewidencji ilościowo – wartościowej (likwidacja):

Wn 072 „Umorzenie pozostałych środków trwałych, wartości niematerialnych i prawnych oraz zbiorów bibliotecznych”,

Ma 013 „Pozostałe środki trwałe”,

zgodnie z zasadami funkcjonowania tych kont, określonymi w załączniku Nr 3 do rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 5 lipca 2010 r.

1.3. Sfinansowanie wydatku inwestycyjnego (zakupu monitoringu o wartości 4.206,60 zł) ze środków na wydatki bieżące - str. 8 protokołu.

Wydatki o charakterze inwestycyjnym klasyfikować do właściwych podziałek klasyfikacji budżetowej, tj. do § 605 „Wydatki inwestycyjne jednostek budżetowych” lub § 606 „Wydatki na zakupy inwestycyjne jednostek budżetowych”, zgodnie z „Klasyfikacją paragrafów wydatków i środków”, stanowiącą załącznik Nr 4 do rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 2 marca 2010 r. w sprawie szczegółowej klasyfikacji dochodów, wydatków, przychodów i rozchodów oraz środków pochodzących ze źródeł zagranicznych (Dz. U. z 2014r., poz. 1053 z późn. zm.), mając na uwadze obowiązek dokonywania wydatków na cele i w wysokościach ustalonych w planie finansowym jednostki, stosownie do przepisów art. 44 ust. 1 pkt 3 ustawy o finansach publicznych.

1.4. Przypadki niebieżącego ewidencjonowania operacji gospodarczych dotyczących przychodu środków trwałych – str. 8 - 9 protokołu.

Do ksiąg rachunkowych okresu sprawozdawczego wprowadzać, w postaci zapisu, każde zdarzenie, które nastąpiło w tym okresie sprawozdawczym, zgodnie z przepisami art. 20 ust. 1 w związku z art. 24 ust. 2 ustawy o rachunkowości.

1.5. Nieprawidłowości w zakresie prowadzenia ewidencji analitycznej środków trwałych, polegające na:

- dokonywaniu zapisów bez wskazania daty dokonania operacji gospodarczej, określenia rodzaju i numeru identyfikacyjnego dowodu księgowego oraz jego daty,
- ujmowaniu środków trwałych w grupach, bez możliwości ustalenia wartości poszczególnych składników majątku,
- dokonywaniu zapisów w sposób nietrwały (ołówkiem), z pozostawieniem wolnych miejsc,
- ujęciu, w ewidencji ilościowej, składników majątku podlegających ewidencji ilościowo - wartościowej – str. 9 - 11 protokołu.

Zapisów w księgach rachunkowych dokonywać ze wskazaniem daty dokonania operacji gospodarczej, rodzaju i numeru identyfikacyjnego dowodu księgowego stanowiącego podstawę zapisu oraz jego daty, jeżeli różni się ona od daty dokonania operacji, zapewniając identyfikację dowodów i sposobu ich zapisania w księgach na wszystkich etapach przetwarzania danych, zgodnie z przepisami art. 23 ust. 2 pkt 1 i 2 oraz art. 24 ust. 4 pkt 1 ustawy o rachunkowości,

Ewidencję analityczną środków trwałych prowadzić w podziale na grupy, podgrupy i rodzaje środków trwałych, ujmując każdy składnik majątku w oddzielnej pozycji, w sposób pozwalający na ustalenie wartości początkowej poszczególnych obiektów środków trwałych, zgodnie z klasyfikacją rodzajową środków trwałych określoną rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 10 grudnia 2010 r. w sprawie Klasyfikacji Środków Trwałych (KŚT) (Dz. U. Nr 242, poz. 1622), stosownie do przepisów art. 40 ust. 3 ustawy z dnia 29 czerwca 1995 r. o statystyce publicznej (Dz. U. z 2012 r., poz. 591 z późn. zm.).

Zapisów w księgach rachunkowych dokonywać w sposób trwały, bez pozostawiania miejsc pozwalających na późniejsze dopiski lub zmiany, zgodnie z przepisami art. 23 ust. 1 ustawy o rachunkowości.

Ujmować na koncie 013 „Pozostałe środki trwałe” (i w prowadzonej do niego ewidencji analitycznej), składniki o wartości wskazanej w dokumentacji opisującej przyjęte zasady rachunkowości, w związku z art. 10 ust. 1 pkt 3 lit. a ustawy o rachunkowości.

1.6. Nieprowadzenie ewidencji analitycznej do konta 020 „Wartości niematerialne i prawne” – str. 11 protokołu.

Prowadzić ewidencję analityczną do konta 020 „Wartości niematerialne i prawne” w sposób umożliwiający należyte obliczanie umorzenia wartości niematerialnych i prawnych, podział według ich tytułów i osób odpowiedzialnych, zgodnie z zasadami funkcjonowania tego konta określonymi w załączniku Nr 3 do rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 5 lipca 2010 r.

1.7. Prowadzenie ewidencji analitycznej do konta 201 „Rozrachunki z odbiorcami i dostawcami” w sposób uniemożliwiający ustalenie stanu rozrachunków z poszczególnymi kontrahentami. Przypadki niebieżącego ujmowania operacji na tym koncie – str. 11 - 12 protokołu.

Do konta 201 „Rozrachunki z odbiorcami i dostawcami” prowadzić ewidencję analityczną w sposób zapewniający możliwość ustalenia należności i zobowiązań według poszczególnych kontrahentów, zgodnie z zasadami funkcjonowania tego konta określonymi w w załączniku Nr 3 do rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 5 lipca 2010 r.

Do ksiąg rachunkowych okresu sprawozdawczego wprowadzać, w postaci zapisu, każde zdarzenie, które nastąpiło w danym okresie sprawozdawczym, zgodnie z przepisami art. 20 ust. 1 ustawy o rachunkowości, mając na uwadze obowiązek ujmowania w ewidencji księgowej wszystkich etapów rozliczeń poprzedzających płatność wydatków, stosownie do przepisów art. 40 ust. 2 pkt 2 ustawy o finansach publicznych.

1.8. Przypadki dokonywania wydatków i zapisów w księgach rachunkowych na podstawie dowodów księgowych niesprawdzonych pod względem merytorycznym, formalno – rachunkowym i niezatwierdzonych do wypłaty – str. 12 – 13 protokołu.

Wydatków i zapisów w księgach rachunkowych dokonywać na podstawie dowodów księgowych sprawdzonych pod względem merytorycznym i formalno-rachunkowym oraz zatwierdzonych do wypłaty przez upoważnione osoby, stosownie do przepisów art. 21 ust. 1 pkt 6 ustawy o rachunkowości.

- 1.9. *Wykazanie informacji uzupełniających w niewłaściwych pozycjach bilansu jednostki za 2014 r. – str. 14 protokołu.*

W bilansie jednostki wykazywać dane zgodnie z wzorem formularza, zawartym w załączniku Nr 5 do rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 5 lipca 2010 r.

- 1.10. *Niezachowanie częstotliwości przeprowadzania inwentaryzacji środków trwałych drogą spisu z natury – str. 16 protokołu.*

Środki trwale inwentaryzować z częstotliwością wskazaną w przepisach art. 26 ust. 1 pkt 1 i ust. 3 pkt 3 ustawy o rachunkowości.

2. W zakresie realizacji planu finansowego:

- 2.1. *Nieprawidłowe ustalenie pracownikom daty nabycia prawa do wyższej stawki dodatku za wieloletnią pracę – str. 18-19 protokołu.*

Do okresów pracy uprawniających do dodatku za wieloletnią pracę wliczać wszystkie poprzednio zakończone okresy zatrudnienia oraz inne okresy, jeżeli z mocy odrębnych przepisów podlegają one wliczeniu do okresu pracy, od którego zależą uprawnienia pracownicze, zgodnie z przepisami art. 38 ust. 5 ustawy z dnia 21 listopada 2008 r. o pracownikach samorządowych (Dz. U. z 2014 r., poz. 1202 z późn. zm.).

Ustalić w sposób prawidłowy daty nabycia prawa do wyższej stawki dodatku za wieloletnią pracę pracownikom wskazanym w protokole kontroli.

- 2.2. *Nieprawidłowe ustalanie wynagrodzenia za przepracowaną część miesiąca oraz za czas choroby – str. 20-21 protokołu.*

Wynagrodzenie za przepracowaną część miesiąca, w związku z korzystaniem przez pracownika z urlopu bezpłatnego, obliczać dzieląc miesięczną stawkę wynagrodzenia przez liczbę godzin przypadających do przepracowania w danym miesiącu, a otrzymaną kwotę mnożyć przez liczbę godzin nieobecności pracownika, następnie zaś tak obliczoną kwotę wynagrodzenia odejmować od wynagrodzenia przysługującego za cały miesiąc, zgodnie z przepisami § 12 rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Socjalnej z dnia 29 maja 1996 r. w sprawie sposobu ustalania wynagrodzenia w okresie niewykonywania pracy oraz wynagrodzenia stanowiącego podstawę obliczania odszkodowań, odpraw, dodatków

wyrównawczych do wynagrodzenia oraz innych należności przewidzianych w Kodeksie pracy (Dz. U. Nr 62, poz. 289 z późn. zm.).

Za czas niezdolności do pracy nauczyciela wskutek choroby wypłacać 80% wynagrodzenia, obliczonego według zasad obowiązujących przy ustalaniu podstawy wymiaru zasiłku chorobowego, zgodnie z przepisami art. 92 § 1 pkt 1 i § 2 ustawy z dnia 26 czerwca 1974 r. Kodeksu pracy (Dz.U. z 2014 r., poz. 1502 z późn.zm.), uwzględniając w podstawie wymiaru dodatek za wysługę lat, w związku z przepisami art. 36 ust. 1 ustawy z dnia 25 czerwca 1999 r. o świadczeniach pieniężnych z ubezpieczenia społecznego w razie choroby i macierzyństwa (Dz.U. z 2014 r., poz. 159 z późn. zm.).

Wynagrodzenie za przepracowaną część miesiąca, jeżeli pracownik za pozostałą część tego miesiąca otrzymał wynagrodzenie określone w art. 92 Kodeksu pracy, ustalać dzieląc miesięczną stawkę wynagrodzenia przez 30 i otrzymaną kwotę mnożąc przez liczbę dni wskazanych w zaświadczeniu lekarskim o czasowej niezdolności pracownika do pracy wskutek choroby, a następnie tak obliczoną kwotę wynagrodzenia odejmując od wynagrodzenia przysługującego za cały miesiąc, zgodnie z przepisami § 11 cytowanego rozporządzenia.

- 2.3. *Nieuwzględnienie – w podstawie naliczenia dodatkowego wynagrodzenia rocznego za 2014 r. pracownikom niebędącym nauczycielami – dodatku za wieloletnią pracę, należnego korzystającym ze zwolnienia chorobowego za okres trwania choroby (w badanej próbie zaniżono dodatkowe wynagrodzenie o kwotę 108,44 zł) – str. 21-22 protokołu.*

Do podstawy naliczenia dodatkowego wynagrodzenia rocznego wliczać dodatek za wieloletnią pracę przysługujący pracownikowi za dni, za które otrzymuje wynagrodzenie oraz za dni nieobecności w pracy z powodu niezdolności do pracy wskutek choroby albo konieczności osobistego sprawowania opieki nad dzieckiem lub chorym członkiem rodziny, za które pracownik otrzymuje z tego tytułu zasiłek z ubezpieczenia społecznego, zgodnie z przepisami § 7 ust. 2 rozporządzenia Rady Ministrów z 18 marca 2009 r. w sprawie wynagradzania pracowników samorządowych (Dz.U. z 2014 r., poz. 1786) , w związku z przepisami art. 4 ust. 1 ustawy z dnia 12 grudnia 1997 r. o dodatkowym wynagrodzeniu rocznym pracowników sfery budżetowej (Dz. U. z 2013 r. poz. 1144 z późn. zm.).

- 2.4. *Nieprawidłowe ustalenie średniorocznej liczby etatów nauczycieli mianowanych w okresie wrzesień – grudzień - str. 23-24 protokołu.*

Średnioroczną strukturę zatrudnienia nauczycieli ustalać zgodnie z przepisami § 3 rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 13 stycznia 2010 r. w sprawie sposobu opracowywania sprawozdania z wysokości średnich wynagrodzeń nauczycieli na poszczególnych stopniach awansu zawodowego w szkołach prowadzonych przez jednostki samorządu terytorialnego (Dz. U. Nr 6, poz. 35 z późn. zm.).

Jeżeli uważa Pani, że wśród wniosków zawartych w tym wystąpieniu są takie, które naruszają prawo przez błędną jego wykładnię lub niewłaściwe zastosowanie, przysługuje Pani, zgodnie z art. 9 ust. 3 i 4 ustawy o regionalnych izbach obrachunkowych, prawo zgłoszenia zastrzeżeń do Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Lublinie w ciągu 14 dni od otrzymania tego wystąpienia.

Jednocześnie informuję, że stosownie do przepisu art. 9 ust. 3 ustawy o regionalnych izbach obrachunkowych jest Pani zobowiązana zawiadomić Izbę o wykonaniu wniosków pokontrolnych lub o przyczynach ich niewykonania, w formie pisemnej i elektronicznej (plik w formacie Microsoft Word (*.doc) lub Rich Text Format (*.rtf) na adres: wkgf@lublin.rio.gov.pl), w terminie 30 dni od daty doręczenia Pani tego wystąpienia, mając na uwadze przepisy art. 27 tej ustawy.

PREZES
Jacek Gładka

Do wiadomości

Starosta Powiatu Radzyńskiego

